

- **SENASTE NYTT**

- 19:00 Catrine älskar att jobba med terapihundar
- 19:00 Ensamma äldre är ett hälsoproblem
- 19:00 Körde bil med över en promille i blodet
- 17:30 De dansar för en bättre värld

Bild: Widar Andersson | Ola Lönnqvist har precis i dagarna fått hem sina 250 böcker från tryckeriet. Böckerna om den ryska invasionen ligger i travar i hans arbetsrum. Där det tidigare spelades pingis.

Hård kritik mot Kanalbolaget i ny bok

NYHETER Lokalhistorikern, teatermannen,
släktforskaren och den tidigare läraren Ola Lönnqvist i
Söderköping har gett ut en ny bok.

Widar Andersson

13:00 | 2019-12-03

Boken som tryckts i 250 exemplar - varav jag har nummer 160 - har den nätta titeln "Den ryska invasionen under åren 1810-1832 eller något om ryssarna som deltog i tillkomsten av Göta kanal och deras familjer."

En eftermiddag alldeles nyligen bjöd Ola Lönnqvist in pressen till ett boksläpp hemma hos honom och hustrun Katarina i det radhus där de bott sedan det byggdes 1973. Två utsända från den eminenta Söderköpingsposten och en reporter från den dagliga lokalkonkurrenten NT hade utöver mig själv hörsammat inbjudan. Ola Lönnqvist bjöd pressen upp en trappa i huset och visade oss in i ett rum där han förberett ett bildspel som pedagogiskt och innehållsrikt beskrev bokens kapitel och höjdpunkter.

Ola Lönnqvist är en forskarpersonlighet. Med en imponerande iver och noggrannhet går han in för att i detalj utforska de ryska krigsfångar som var med om att bygga Göta Kanal under artonhundratalets första hälft.

Under vårt möte blev det också uppenbart att Ola Lönnqvist - utöver forskarniten - drivs av ett starkt rättspatos. Han är påtagligt upprörd över den gängse berättelsen om vilka som byggde Göta kanal och om hur det gick till. Han lyfter särskilt fram två påståenden från AB Göta Kanals officiella historiebeskrivning som stör honom allra mest.

Det första påståendet - som bland annat sprids på minnesstenar vid Göta Kanal - är att kanalen byggdes av "58 000 indelta soldater tillsammans med 3000 ryska krigsfångar." Det andra påståendet som Ola Lönnqvist bestämt opponerar mot är att kanalen byggdes genom att man "grävde med järnskodda spadar."

Ola Lönnqvist visar på ett för mig övertygande sätt att såväl matematiken i personalberäkningen som beskrivningen av arbetsredskapen vid kanalbygget lämnar mycket övrigt att önska.

Enligt Lönnqvist hade Sverige vid den här tiden ungefär 30 000 indelta soldater. Att 58 000 av dessa soldater skulle ha byggt Göta kanal faller således på sin egen orimlighet. Sak samma med de ryska krigsfångarna. I sin bok redovisar han gedigna uppgifter från "mönstringen i Forsvik 1813". När Ola Lönnqvist summerar antalet soldater och krigsfångar som deltog i kanalbygget så blir summan betydligt lägre än i de ofta återgivna berättelserna om hur Göta kanal byggdes.

Ola Lönnqvists kritik av den etablerade historieskrivningen är högst relevant. Lönnqvist visar i sin bok att det knappast var "soldater och krigsfångar" som ensamma byggde Göta kanal. Här fanns "bokförare, ingenjörer, snickare, smeder, präster, pumpare, läkare, hästskötare, sjömän och vakter", skriver Lönnqvist.

När det gäller de "järnskodda spadarna" är Ola Lönnqvist smått skoningslös i sin kritik. Han visar med ord och bild att "järnskodda spadar" knappast var det dominerande arbetsredskapet vid Kanalbygget. Järnspadar finns det gott om i historien. Men då framförallt i den medeltida historien. Visst grävdes det en hel del vid bygget av Göta kanal. Men de dominerande arbetsredskapen var optiska instrument av olika slag, lyftkranar, mudderverk, pålverk, vindkraftsdrivna vattenpumpar och hästdrivna järnvägar.

Jag rekommenderar verkligen ett köp av den här boken. Den bjuder på helt otroliga möjligheter till allmänbildning på oväntade områden. Linköpings biskop Brask argumenterade redan på 1500-talet för ett bygge av en kanal tvärs över Sverige. Det tog 300 år innan det blev verkstad. Förhoppningsvis säger detta ingenting alls om Ostlänken i vår tid.

KAMRERSGATAN

FAKTA

Söderköping

AB Göta kanalbolag bildades 1810 då byggnationen av kanalen påbörjades. Idag är den historiska nyttotrafiken på kanalen ersatt av turister i fritidsbåt och

passagerarbåt. AB Göta kanalbolag bedriver kanal- och fastighetsrörelse. I fastighetsrörelsen ingår förvaltning av skog, mark och fastigheter som såväl historiskt som praktiskt är kopplade till kanalen. Ca 350 byggnader ingår i Göta kanalbolags fastighetsbestånd. Göta kanalbolag bedriver också underhålls- och upprustningsverksamhet.

[VISA MER](#)